

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319202636
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6319202636.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, právnej veci žalobkyne: L. H., nar. XX.XX.XXXX, U. A. XXX, XXX XX U. A., zast. Mgr. Michal Zálešák, advokát so sídlom Heyrovského 14, 841 03 Bratislava, IČO: 46 495 797, proti žalovanej: Z., zast. JUDr. Mária Stahovcová, advokátka so sídlom ČSA 18, 977 01 Brezno, o porušení zásady rovnakého zaobchádzania, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia doručenom súdu dňa 20.03.2020, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Brezno zo dňa 07.04.2020, č.k. 9C/39/2019-92, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci možno vec vyriešiť len autoritatívnym rozhodnutím súdu, a to na základe podanej žaloby. Žalobkyňou požadované vyslovenie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného možno dosiahnuť len autoritatívnym rozhodnutím súdu. Až právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej možno jednoznačne ustáliť, či je nárok žalobkyne dôvodný alebo nie, inak nároky žalobkyne vyplývajúce zo žalobného petitu a aj z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú predčasné. Navyše súd uloženie povinnosti žalovanému, zabezpečiť žalobkyňu pitnú vodu v objeme 20l denne v plastových nádobách až do dňa právoplatnosti rozsudku vo veci samej, považuje za neprimerané vo vzťahu k tomu, čo žalobkyňa žiada v rozhodnutí vo veci samej. Žiada, aby žalovaný zabezpečil jej denné zásobovanie pitnou vodou, pričom neuvádza výšku prípadného protiplnenia z jej strany. Žalobkyňa neosvedčila ani potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi ňou a žalovaným, pretože má v súčasnosti bezodplatný prístup k prírodnému zdroju vody (aj keď vo vzdialenosti takmer jeden kilometer od obydlija). Ďalej má možnosť na základe vlastnej iniciatívy a na vlastné náklady (s peňažným príspevkom žalovaného) zabezpečiť si prístup k pitnej vode výstavbou vlastnej studne, no neučinila tak. Žalovaný žiadnym spôsobom žalobkyňu nebráni v prístupe k pitnej vode - v obci existuje verejný vodovod, žalovaný poskytuje príspevok občanom budujúcim si vlastné studne, čím jednoznačne zabezpečuje zásobovanie pitnou vodou, ako aj podmienky na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu v zmysle ust. § 4 ods. 3 písm. g) Zákona o obecnom zriadení a § 36 ods. 7 písm. a) zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Ďalej okresný súd poukázal na to, že výklad obsahu pojmu poskytovanie služieb predkladaný žalobkyňou nie je totožný s konštantnou judikatúrou ESD. Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva vodou obcou, ako poskytovanie verejnoprospešnej služby nemožno stotožňovať s poskytovaním služieb v zmysle predpokladanom ustanovením § 5 ods. 1 Antidiskriminačného zákona. Vzhľadom na to, okresný súd je toho názoru, že nie sú dané predpoklady na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1, 2 písm. d) CSP v spojení s § 326 CSP, a preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Po právoplatnosti tohto uznesenia bude súd pokračovať v konaní vo veci samej a v konečnom rozhodnutí

rozhodne i o trovách konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Rozhodnutie oprel o ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 CSP a čl. 12 ods. 2 Ústavy SR, § 2 ods. 1 zák. č. 365/2004 Z.z. (Antidiskriminačný zákon), § 2a ods. 2, 3 ods. 1 až 3, § 5 ods. 1, 2, § 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, § 4 ods. 3 písm. g) zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 36 ods. 7 písm. a) zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, § 17 ods. 2 písm. f) až h), ods. 3 Zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách.

3. Proti uzneseniu sa odvolala žalobkyňa. Návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala vyhovieť. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Ďalej namietala neprípustný zúžený výklad pojmu „služba“, tak ako to urobil okresný súd v napadnutom rozhodnutí, keď uviedol, že verejnoprospešné služby v tomto pojme nie sú zahrnuté. Pri použití gramatického výkladu nie je možné dospieť k inému záveru ako k tomu, že „verejnoprospešná služba“ je druhom „služby“. Podľa § 4 ods. 3 písm. g) zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, obec pri výkone samosprávy najmä ... zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu, ... Keďže obec ako právnická osoba poskytuje služby verejnosti (ide o tzv. verejnoprospešné služby, či služby všeobecného záujmu), tieto nesmú byť poskytované diskriminačne. Aj podľa čl. 50 Zmluvy o založení ES, na ktorý sa súd prvého stupňa odvoláva, uvádza pri vymenúvaní druhov služieb slovo „najmä“ to znamená, že sa jedná o demonštratívny výpočet, nie o výpočet taxatívny. EÚ a jej členské štáty sa zaväzujú uznávať, rešpektovať a naplňovať prístup k službám všeobecného záujmu. Žalobkyňa je presvedčená, že verejnoprospešné služby, a teda aj zásobovanie vodou, spadajú pod ochranu ADZ a viaže sa na ne zákaz diskriminácie. Žalobkyňa sa domnieva, že riadne špecifikovala a osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi žalobkyňou a žalovaným. Obydlie žalovanej je na rozdiel od zvyšku obce (okrem obydlií, ktoré sa nachádzajú vo väčšej vzdialenosti od obce) bez pripojenia k verejnému vodovodu, čo považuje za stav v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Podľa čl. 12 písm. c) Všeobecného komentára č. 15 k Medzinárodnému paktu OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, voda a primerané vodárenské zariadenia a služby, musia byť v bezpečnom fyzickom dosahu pre všetky časti vrstvy populácie. Na rozdiel od ostatných obyvateľov obce musí žalobkyňa kráčať denne niekedy aj niekoľko krát vzdialenosť jeden kilometer po vodu a jeden kilometer naspäť domov, pričom je otáznosť, či je táto voda pitná. Na rozdiel od okresného súdu sa žalobkyňa domnieva, že nemá prístup k pitnej vode, keďže voda nie je pre ňu dostatočne fyzicky dostupná v zmysle medzinárodného práva, ktorým sú súdy SR viazané. Žalobkyňa sa zdá navrhované neodkladné opatrenie primerané vo vzťahu k žalobnému petitu. Žalovaná obec svoje povinnosti, ktoré jej ukladá právny poriadok SR, dlhodobo ignoruje. V dôsledku nedostatočného prístupu k pitnej vode môže dôjsť k závažnému ohrozeniu zdravia žalobkyne.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol uznesenie okresného súdu potvrdiť. Popiera, že žalobkyňa má aktívnu legitímáciu na podanie danej žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dané obydlie žalobkyne nepatrí, nemá k nemu vlastnícke ani iné právo. Užíva ho bez akéhokoľvek právneho titulu. Danú stavbu v dobe dávnej postavilo poľnohospodárske družstvo na pozemku patriacom Z. U. A. pre svoje potreby. Stavba sa nachádza mimo zastavaného územia obce, vzdialená od zastaveného územia, na osamelom mieste. Asi pred 40 rokmi, keď zostala stavba opustená, tak do danej stavby sa bez akéhokoľvek súhlasu, bez právneho dôvodu sťahovali rôzne rómske rodiny. Stavba nemá ani pridelené súpisné číslo riadnym rozhodnutím, len orientačné číslo XXX pridelené ešte pred asi 50 rokmi kvôli sčítaniu budov v obci. Stavba nie je vedená na liste vlastníctva. Žalobkyňa sa do stavby nasťahovala bez právneho titulu v roku 2002. V samotnej stavbe okrem žalobkyne ešte býva 5 ďalších osôb. Ďalší obyvatelia rómskeho pôvodu sú tiež prihlásení v danej stavbe č. XXX, ale dlhodobo sa tam nezdržujú, pričom sa jedná o ďalších 10 ľudí. Na danej adrese v danom obydlií ma tiež sídlo ešte aj 8 podnikateľských obchodných spoločností s ručením obmedzeným (s. r. o.), kde je konateľ a jediný majiteľ týchto všetkých podnikateľských subjektov E. H., ktorý má tiež pobyť v danom obydlií - stavbe č. XXX. Je švagrom žalobkyne. Tieto podnikateľské subjekty - s. r. o. majú v predmete činnosti okrem viacerých iných činností aj stavebné práce, realizácia stavieb. Napriek tomu nie je žalobkyňa ani len ochotná dostaviť sa na obecny úrad a požiadať o stavebné povolenie a následne postaviť si studňu ako iní občania, ktorí majú domové nehnuteľnosti v okrajových lokalitách, kde nie sú vybudované prípojky na verejný vodovod a obec takým občanom prispela a prispieva na stavbu studne 700,- Eur. Zákony platia pre každého. Rómske etnikum nepožíva zvýšenú právnu ochranu do takej miery, že právny poriadok by toleroval nezákonné správanie a dokonca mu priznával právne výhody

oproti ostatnému obyvateľstvu. Obec voči žalobkyni sa tak správa nie diskriminačne, ale žalobkyňu zvýhodňuje. Ponecháva ju užívať cudzí majetok, a to stavbu a pozemok vo vlastníctve Obce U. A. bez finančnej náhrady. Obec má prijatý plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce, kde nemá zahrnutú výstavbu prípojky na verejný vodovod, do okrajových lokalít obce, ktoré sú mimo zastavaného územia obce. Teda v prípade žalobkyne nie z dôvodov, že sa jedná o rómov, ktorý síce obývajú cudziu stavbu a cudzí majetok. Aj v žalovanej Obci U. A. v lokalite „T.“ kde je postavených 10 rodinných domov, tak daná okrajová lokalita s rodinnými domami nemá zavedený vodovod ani prípojky naň. Právne zabezpečený prístup k vode si občania zabezpečili stavbou studne. Žalovaný zdôraznil, že služby sa poskytujú sa odplatu. Je nemysliteľné, aby vodu mala žalobkyňa zadarmo. Žalovaný popiera, že obec sa správa diskriminačne. Žalovaný má za to, že sa nejedná o diskrimináciu v prípade žalobkyne v zmysle § 2a ods. 2 Antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z.z. Nie je dokázané, že žalovaná obec zaobchádzala, či zaobchádza menej priaznivo so žalobkyňou, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo s inou osobou v porovnateľnej situácii.

5. Žalobkyňa v odvolacej replike uviedla, že pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní, žalobkyňa poukazuje na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z.z. Prístup k pitnej vode pritom priamo súvisí s účinným výkonom práva žalobkyne na ochranu obydľia a súkromného a rodinného života. Hoci je predmetná stavba obývaná už po desaťročia, žalovaná obec doposiaľ nezabezpečila jej napojenie na verejný vodovod. Žalobkyňa je presvedčená, že v prípade, že by bolo jej obydľie pripojené k verejnemu vodovodu, nešlo by o diskrimináciu majority, keďže by sa len odstránila faktická nerovnosť, ktorá v žalovanej obci existuje. Žalobkyňa nemá záujem o vodu zadarmo, a chce za ňu riadne platiť. Konanie žalovaného je v zjavnom rozpore so stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu rómov do roku 2020.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal vec na základe podaného odvolania žalobkyne a dospel k záveru, že rozhodnutie je v celom rozsahu správne, je zrozumiteľné, dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. So závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje. V odôvodnení okresný súd poukázal na podstatné skutkové okolnosti, pričom správne dospel k záveru, že nie sú dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd pripomína, že inštitút neodkladného opatrenia neslúži na rozhodnutie vo veci samej, ale predstavuje taký právny prostriedok na ochranu právu, ktorý možno použiť v prípade, ak sú splnené všetky predpoklady, predovšetkým v danom prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery (§ 325 ods. 1 CSP) strán sporu.

9. Medzi stranami sporu prebieha konanie vo veci samej vedené na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9C/39/2019, a to na základe podanej žaloby žalobkyňou zo dňa 21.11.2019 o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania (antidiskriminačná žaloba). Okresný súd zatiaľ vo veci nerozhodol, uvedené konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené.

10. Súčasne s podanou žalobou, žalobkyňa doručila okresnému súdu aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý návrh okresný súd napadnutým uznesením zamietol.

11. Pod pojmom dočasná úprava pomerov medzi stranami je pritom potrebné rozumieť prípad, kedy existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami, pretože hrozí vznik reálnej ujmy.

12. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre

záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov strán nie je naliehavá a strana dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie exekúcie. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia exekúcie, nemôže byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa dostatočne neosvedčila splnenie podmienok na bezodkladnú úpravu pomerov strán sporu neodkladným opatrením. Potrebu nariadiť neodkladné opatrenie žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný nezabezpečil pripojenie jej obydliá na verejný vodovod, a porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti poskytovania služieb. Tento stav zasahuje do práva žalobkyne na ochranu obydliá aj do jej iných práv, ktoré úzko súvisia so skutočnosťou, že jej prístup k pitnej vode je obmedzený.

14. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 325 ods. 1 CSP môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, musí teda súd primárne vyhodnotiť, na základe návrhu, a to rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť, čo ale z kvalitatívneho hľadiska nedosahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania. V tomto konkrétnom prípade sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Právne pomery a jej relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti.

15. Žalobkyňa ako odvolateľka namietala v odvolaní, že osvedčila potrebu jeho nariadenia. Odvolací súd sa však s týmto názorom žalobkyne nestotožňuje. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak žalobkyni hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, čím dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jej práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jej právnej pozície do takej miery, že by sa jej viac neoplatilo uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu. Odvolací súd sa však v plnom rozsahu stotožňuje s názorom okresného súdu, že nároky žalobkyne vyplývajúce z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú predčasné. Vyslovenia porušenia zásady rovnakého zaobchádzania sa možno domáhať len na základe žaloby a nie na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. To, či dochádza u žalobkyni k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného možno dosiahnuť len autoritatívnym rozhodnutím súdu. Až po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej bude možné jednoznačne ustáliť, či nárok žalobkyne je dôvodný alebo nie je. Navyiac žalobkyňa neosvedčila ani potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi ňou a žalovaným, nakoľko počas celého obdobia ako obýva v predmetnú nehnuteľnosť (od roku 2002), ktorá vlastnícky patrí žalovanému, má bezodplatný prístup k prírodnému zdroju vody, a tiež má možnosť vybudovať si studňu s tým, že žalovaný jej poskytne príspevok na vybudovanie tejto studni, tak ako ostatným občanom obce, ktorí o to požiadali. Žalobkyňa vie o tejto možnosti, avšak neučinila žiadne kroky k tomu, aby sa sama pričínila k tomu, že bude mať bezprostredný prístup k zdroju pitnej vody.

16. Rozhodnutie okresného súdu odvolací súd preto považoval za vecne správne a potvrdil ho.

17. O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa

(§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,

- d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).